

Nejen v naší historii sehrávaly osmičky v datech významnou roli. Bylo tomu tak i u našich jižních sousedů. Stačí vzpomenout rok 1918, kdy se rozpadlo Rakousko-Uhersko, na jehož části pak vznikla Rakouská republika.

Za dny zrady lze označit začátek druhé dekády března 1938, spojený s připojením Rakouska ke Třetí říši. Počátkem února 1938 si Hitler pozval do svého sídla v Obersalzbergu rakouského kancléře Kurta Schuschnigga a otevřeně mu naznačil, že jediná možná další existence Rakušanů spočívá se spojením, resp. v připojení, rakouského území k německé říši. Schuschnigg zprvu připojení odmítal, ale Hitlerova hrozba vojenského vpádu do země a požadavek na okamžité propuštění v Rakousku vězněných nacistů Schuschnigga zaskočila. Hitler trval na tom, aby rakouským ministrem vnitra byl jmenován poslanec Arthur Seyss-Inquart (*původem z českého Stonařova – pozn. autora*), vůdce nelegitimní nacistické strany.

Kancléř Schuschnigg dostal tři dny na rozmyšlenou, během nichž se pokoušel hledat pomoc v jednáních s Francií, Velkou Británií a Itálií. Nenalezl ovšem podporu žádnou a nezbylo mu, než 16. února jmenovat novou rakouskou vládu podle Hitlerových požadavků. Přitom měl rakouský kancléř v úmyslu na 13. března vyhlásit všelidové hlasování, v němž se Rakušané měli vyjádřit k tomu, zda spojí další osud vlasti s Německem.

Berlín reagoval v projevu říšského ministra propagandy J. Goeblesse velmi podrážděně a trval na odložení plebiscitu. To už se ale německé vojenské oddíly shromažďovaly u rakouských hranic a Berlín pomocí letáků šířil informace o tom, že Rakousko je zmítáno vnitřními nepokoji (*což byla ostatně pravda – pozn. autora*) a že jediným východiskem je požádání Německa o vojenský zákrok, aby se situace zklidnila.

Schuschnigg 11. března, pod tlakem událostí a Hitlerových ultimát, rezignoval a byl držen v izolaci. Rakouský prezident Wilhelm Miklas musel jmenovat nového kancléře a tím měl být, na výslovné přání Berlína, nacist Seyss-Inquart. Prezident váhal. Seyss-Inquart v rozhlase žádal Rakušany o klid a rozvahu, ale současně poslal Hitlerovi sdělení, že bude nevyhnutelné, aby Německo vojensky zasáhlo. A tak v noci z 12. na 13. března 1938 překročily motorizované oddíly wehrmachtu rakouské hranice a postupovaly směrem na východ – do Vídně. Ve Vídni již ale měli místní nacisté v rukách důležité instituce a úřady a připravovali veřejnost na velkou slávu.

Cesta do Vídně ovšem německým jednotkám trvala celé tři dny. Důvodem byla celková velitelská roztříštěnost akce, kdy vysocí němečtí důstojníci, očekávající odpor rakouské armády, nedokázali postup koordinovat. Vojáky neočekávala střelba a boj, ale naopak plné ulice lidí mávajících praporky s hákovým křížem a davy házející německým vojákům květiny na důkaz své oddanosti Vůdci. Proto se také pro anšlus Rakouska vžilo později označení „květinová válka“.

Adolf Hitler 12. března ve 12.00 hodin vjel v otevřeném automobilu do svého rodného městečka Braunau a ještě v pozdním odpoledni ho radostně vítali v Linci na radnici. Do samotné Vídně se Vůdce však vydal až 2. dubna, kdy už bylo v Rakousku několik desítek tisíc

německých vojáků. Na vídeňském náměstí Heldenplatz (nám. Hrdinů) očekávalo „velkého sjednotitele všech Němců“ přes 200 tisíc obyvatel, skandujících nacistické „Ein Volk, Ein Reich, Ein Führer“. Rakouská republika v následujícím referendu, kdy se přes 99 procent Rakušanů vyslovilo pro anšlus (z hlasování bylo předem vyřazeno na 400 000 občanů, vesměs Židů a levicově orientovaných osob) po dvaceti letech zanikla. Rakouské území bylo přejmenováno na Ostmark a stalo se součástí Třetí říše. Do čela byl postaven „zasloužilý“ nacist A. Seyss-Inquart.

Anšlus Rakouska vyvolal v československých politických kruzích bouřlivé debaty. Názor, že naši republiku potká časem podobný osud, nebyl zdaleka ojedinělý. Netrvalo to ani celých sedm měsíců a Hitlerova pátá kolona, vedená Konrádem Henleinem, zapracovala. Během této doby „demontovaly“ bojůvky sudetoněmeckého Freikorpsu naše pohraniční oblasti. Připomeňme třeba střety našich „sosáků“ s ordnery u Cetvin, Tiché, Pohoří na Šumavě, Horního Dvořiště, Rychněvku, Kaplických Chalup. Ačkoliv jsme postavili během září na hranice vyzbrojenou armádu, čekal nás potupný mnichovský diktát. Hitler opět zvítězil a zbytek okleštěné ČSR se stal 15. března 1939 jeho snadnou kořistí. Demokracie prohrála. Mocenské zájmy našich tehdejších spojenců a snaha odvrátit od sebe Hitlerovu pozornost tak dílo zrady dokonaly. Stejně jako v případě Rakouska.

Pavel Mörtl, foto archiv autora

{phocagallery view=category|categoryid=184|limitstart=0|limitcount=0}